

VINA 3 – BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 8
GIÁO VIÊN: NGUYỄN THÀNH LONG
PHƯƠNG PHÁP HẰNG ĐẲNG THỨC – ĐÁP ÁN

www.vinastudy.vn

Bài 1: Phân tích đa thức thành nhân tử:

$$a) A = (a-b)^3 + (b-c)^3 + (c-a)^3$$

$$b) B = (a+b-2c)^3 + (b+c-2a)^3 + (c+a-2b)^3$$

Bài giải:

$$a) A = (a-b)^3 + (b-c)^3 + (c-a)^3$$

Đặt: $x = a-b; y = b-c; z = c-a$ thì $a+y+z=0$

$$\text{Do đó: } x^3 + y^3 + z^3 = 3xyz$$

$$\text{Vậy } A = 3(a-b)(b-c)(c-a)$$

$$b) B = (a+b-2c)^3 + (b+c-2a)^3 + (c+a-2b)^3$$

Đặt: $x = a+b-2c; y = b+c-2a; z = c+a-2b$

Thì $x+y+z=0$ do đó $x^3 + y^3 + z^3 = 3xyz$

$$\text{Vậy } B = 3(a+b-2c)(b+c-2a)(c+a-2b)$$

Bài 2: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử: $A = (a+b)^3 + (b+c)^3 + (c+a)^3 - 8(a+b+c)^3$

Bài giải:

$$A = (a+b)^3 + (b+c)^3 + (c+a)^3 - 8(a+b+c)^3$$

Đặt: $a+b=x; b+c=y; c+a=z$ ta có: $a+y+z=2(a+b+c)$

Đa thức A có dạng: $x^3 + y^3 + z^3 - (x+y+z)^3$

$$A = -3(x+y)(y+z)(z+x)$$

$$A = -3(a+2b+c)(b+2c+a)(c+2a+b)$$

Bài 3: Chứng minh rằng: $(x + y + z)^3 - x^3 - y^3 - z^3 = 3(x + y)(y + z)(z + x)$

Bài giải:

$$\text{Ta có: } (x + y + z)^3 - x^3 - y^3 - z^3 = [(x + y)^3 + z^3] - x^3 - y^3 - z^3$$

$$= (x + y)^3 + z^3 + 3z(x + y)(x + y + z) - x^3 - y^3 - z^3$$

$$= x^3 + y^3 + 3xy(x + y) + z^3 + 3z(x + y)(x + y + z) - x^3 - y^3 - z^3$$

$$= 3(x + y)(xy + xz + yz + z^2) = 3(x + y)(y + z)(z + x)$$

Bài 4: Phân tích đa thức thành nhân tử: $A = (a + b + c)^3 + (a - b - c)^3 + (b - c - a)^3 + (c - a - b)^3$

Bài giải:

$$A = (a + b + c)^3 + (a - b - c)^3 + (b - c - a)^3 + (c - a - b)^3$$

Đặt: $x = b + c - a; y = c + a - b; z = b + a - c$ thì $x + y + z = a + b + c$

$$\text{Vậy } A = (x + y + z)^3 - x^3 - y^3 - z^3 = 3(x + y)(y + z)(z + x) \quad (\text{theo bài 3})$$

$$= 3(b + c - a + c + a - b)(c + a - b + b + a - c)(b + a - c + b + c - a)$$

$$= 3 \cdot 2c \cdot 2a \cdot 2b = 24abc$$

Bài 5: Cho $a^4 + b^4 + c^4 + d^4 = 4abcd$ và $a, b, c, d > 0$. Chứng minh rằng: $a = b = c = d$

Bài giải:

$$a^4 + b^4 + c^4 + d^4 = 4abcd$$

$$a^4 + b^4 + c^4 + d^4 - 4abcd = a^4 - 2a^2b^2 + b^4 + c^4 - 2c^2d^2 + d^4 - 4abcd + 2a^2b^2 + 2c^2d^2$$

$$= (a^2 - b^2)^2 + (c^2 - d^2)^2 + (ab - cd)^2 = 0$$

$$\Rightarrow a = b = c = d$$

Vậy $a^4 + b^4 + c^4 + d^4 = 4abcd$ và $a, b, c, d > 0 \Rightarrow a = b = c = d$ (đpcm)